

De activiteiten in 2010

Kern van het beleid

Kern van het beleid van de vereniging Leefmilieu vormt het streven naar een groen en gezond Leefmilieu. Een milieu waarin mensen veilig kunnen wonen en werken, zonder gezondheidsschade door milieubelasting en milieuoverlast. Het gaat daarbij niet alleen om negatieve ontwikkelingen te keren maar ook om te streven naar het realiseren van positieve ontwikkelingen.

Kenmerken van onze aanpak zijn daarbij:

- Mensen in heel Nederland die zich inzetten voor hun leefomgeving ondersteunen met informatie en raad en daad;
- Deze mensen waar mogelijk bij elkaar brengen zodat een netwerk ontstaat waarin ze van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen motiveren;
- Zorgen dat de informatie die mensen nodig hebben om mee te kunnen denken en praten goed beschikbaar komt. Volgens ons moet alle relevante informatie digitaal en gratis toegankelijk zijn;
- Nieuwe milieuproblemen bestuderen en zoveel mogelijk mensen daarover informeren en mee laten denken;
- Inspreken en beroep instellen;
- Bij dit alles samenwerken met milieu- en bewonersgroepen, overheden en andere organisaties;
- De activiteiten op een efficiënte en effectieve wijze uitvoeren.

In het onderstaande overzicht zijn onze activiteiten uit 2010 op een rijtje gezet. Het was een vol jaar waarin we, met dank aan onze vrijwilligers en de subsidies die we gekregen hebben, veel konden realiseren. Dit jaarverslag is een samenvatting. Op onze website, www.leefmilieu.nl staat meer en gedetailleerdere informatie.

Burgernetwerk

Ook in 2010 ontving Leefmilieu weer velen verzoeken om ondersteuning. Deze verzoeken beslaan het hele activiteitenpalet van Leefmilieu en zijn zelden eenvoudig. Al deze verzoeken zijn op verschillende manieren opgepakt: een aantal keer gingen we op pad naar de mensen toe en gaven daar tips en trucs, vaak werden deskundigen uit het netwerk geraadpleegd en ook konden we met eigen deskundigheid vragen beantwoorden. Het blijkt iedere keer weer dat het behandelen van deze verzoeken een grote capaciteit vraagt en we streven ernaar om met de ~~burgernetwerk~~burgernetwerkacademieq waarover in het activiteitenplan voor 2011 meer staat te lezen, dit efficiënter te kunnen oppakken. We willen voorkomen dat de vrijwilligers die overal in Nederland zich met hart en ziel inzetten voor hun leefomgeving in de kou komen te staan. Vooral nu veel capaciteit binnen de milieubeweging verdwijnt en burgers geen beroep meer kunnen doen op Infomil (onderdeel van AgentschapNL) voor nadere informatie.

Platform Groen in Nijmegen

In februari heeft Leefmilieu een succesvol lijsttrekkersdebat georganiseerd over Groen in de Stad. Dit debat trok ruim 100 mensen die zeer betrokken en enthousiast waren. Het debat vormde de afsluiting van het project dat in 2009 plaatsvond in samenwerking met de KNHM en het Platform Groen Nijmegen, waarin burgers zelf een visie op groen ontwikkeld hebben. Deze visie is in twaalf stellingen verwoord in het boekje *Groen maakt alles mooier*. Dit boekje is bij het debat aan de betrokkenen van het project uitgereikt en staat digitaal op de website.

Leefmilieu is in 2010 zelf verder gegaan met het onderwerp Groen in de stad, zonder het Platform Groen Nijmegen, omdat de ideeën over werkwijze te sterk uiteenliepen. Een werkgroep binnen de vereniging heeft zich ingezet om met mooie foto's de visie uit het boekje te visualiseren. Deze foto's zijn gebruikt op de website en de bedoeling is om hiermee een kalender te ontwikkelen.

Pesticiden en gezondheid

Een nieuw onderwerp in 2010 was pesticiden en gezondheid. Eind augustus werd Leefmilieu benaderd door de Europese organisatie Health and Environment Alliance (HEAL) met de vraag of wij het Nederlandse deel van hun *Sick of Pesticides* campagne voor onze rekening wilden nemen. Leefmilieu heeft deze handschoenen opgepakt en een workshop voor gemeenten en particulieren *Gemeenten en particulieren tuinieren gezonder zonder pesticiden* gerealiseerd. Deze workshop trok 25 ambtenaren, geïnteresseerde burgers en mensen uit de milieubeweging; de workshop werd als deskundig en inspirerend beoordeeld. Daarnaast zijn twee ansichtkaarten ontwikkeld om bewustwording over de gevaren van pesticiden te bereiken.

Milieuvergunningen

- Net als andere jaren is Leefmilieu actief geweest met het inspreken op milieuvergunningen van bedrijven en met het inspreken op bestemmingsplannen. Dit jaar is bijvoorbeeld ingesproken op de vergunning voor een puinbreker bij Puinrecycling Nijmegen aan de Ambachtsweg en de bestemmingsplanwijziging voor het Kastanjedal in Beek.
- Mobilisation of the Environment (MOB) heeft namens Leefmilieu een zaak gevoerd tegen de gedoogvergunning Grasdrogerij Hartog in Noord Holland, deze zaak is bij de Raad van State gewonnen. Meer informatie hierover is te vinden op de website onder vergunningen en beleid

Stadsbrug

De stadsbrugprocedure ging in 2010 opnieuw de laatste fase in. In februari heeft Leefmilieu beroep tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State aangetekend. Op 24 november heeft de zitting plaatsgevonden. De kern van het pleidooi van Leefmilieu is dat achterliggende onderzoeken over de toekomstige verkeerssituatie en de luchtkwaliteit een te rooskleurig beeld schetsen en dat deze aantoonbaar onjuist zijn. Marga Jacobs en Martien van Schaik voerden hierover het woord. Of de Raad van State Leefmilieu in het gelijk stelt is nog niet bekend, de uitspraak wordt begin 2011 verwacht.

Nanodeeltjes en hun onbekende effecten voor mens en milieu

Nanotechnologie rukt op en er komen voortdurend nieuwe producten op de markt. De euforie over de beloften overheerst maar er blijkt nog vrijwel niets bekend te zijn over de effecten op mens en milieu. In 2008 is daarom het project *Nanodeeltjes en hun onbekende effecten voor mens en milieu*

van start gegaan. Activiteiten die in het laatste projectjaar (2010) hebben plaatsgevonden, zijn onder andere:

- In samenwerking met de wetenschapswinkel van de Universiteit van Utrecht is de case nanozilver uitgewerkt. De projectleidster heeft op basis van alle cases en literatuurstudie het boekje *Milieurisico's nanodeeltjes zijn onderbelicht* geschreven.
- Op 5 november is een symposium gehouden, waarin de productcases (Titanium- en zinkoxide in cosmetica, Ceriumoxide als brandstofverbeteraar en Nanozilver in textiel) door deskundigen beoordeeld zijn. De 50 aanwezigen bespraken tenslotte de uitkomsten met betrekking tot nanodeeltjes en milieu.
- Leefmilieu heeft ook in 2010 deelgenomen aan de Klankbordgroep Risico's Nanotechnologie georganiseerd door het ministerie van VROM. Ook is zitting genomen in de NEN-commissie over nanotechnologie. Hiervoor heeft binnen de vereniging de nodige capacitybuilding plaatsgevonden.
- Communicatie via allerlei kanalen had een centrale rol in de eindfase van het project: via de website van Leefmilieu is veel informatie gepubliceerd evenals via de Nieuwsbrief. Via deelname aan debatten van Nanopodium heeft Leefmilieu ook meegewerkt aan inbreng in het landelijke debat.
- Ter afronding van het project is op 30 november 2010 in debatcentrum LUX in Nijmegen een publieksdebat genaamd *Nano en milieu* georganiseerd. Er waren presentaties van hoogleraar Dik van de Meent van de Radboud Universiteit en Nico van den Brink, wetenschapper verbonden aan Wageningen Universiteit. Ondanks de bittere kou waren er 50 deelnemers. De kwaliteit van de uitwisseling van ideeën werd door de aanwezigen en de inleiders zeer gewaardeerd.

Het project is afgerond, de einddatum was 31 december 2010. De inhoudelijke en financiële eindrapportage vindt plaats in het eerste kwartaal van 2011.

Bijeenkomsten en samenwerking

De vereniging Leefmilieu werkt graag en veel samen met andere organisaties.

- Bij het Platform Gezonde Lucht werken we samen met actieve bewonersgroepen uit heel Nederland. Met deze groepen is een bijeenkomst geweest hoe de website www.wikilucht.nl goed gebruikt kan gaan worden.
- Met het kenniscentrum van de Universiteit van Utrecht is ook in 2010 prettig samengewerkt rond nanotechnologie. De casus nanozilver is door studenten uitgewerkt en Victor de Winter heeft een bijdrage geleverd aan het symposium *Nanotechnologie in producten: het deskundigenoordeel*.
- Met Mobilisation of the Environment (MOB) wordt rond vergunningen van bedrijven en de Europese regelgeving die daarop betrekking heeft samengewerkt.
- Deelgenomen wordt aan landelijke overleggen zoals de Klankbordgroep Risico's Nanotechnologie (onderdeel van het kabinetsbeleid over Nanotechnologie) en de Atlas Leefomgeving (gericht op het toegankelijk maken van milieu-informatie voor burgers).

- In 2010 is een bijdrage geleverd aan het project *Een veilig nest* van het WECF (Women in Europe for a Common Future), dat pleit voor een babykamer met minder gebruik van gevaarlijke chemische stoffen in verf, speelgoed e.d.
- Met Valentijn Wösten van Wösten Advies is in 2010 samengewerkt rond de uitwisseling van informatie over procedures en regelgeving rond de intensieve veeteelt. Valentijn heeft op meerdere momenten advies gegeven over de toepassing van de Algemene Wet Bestuursrecht en de nieuwste ontwikkelingen daarover. Dit heeft onder andere geleid tot onze brief aan de Tweede Kamer over de relativiteitseis.

Van oudsher neemt de vereniging Leefmilieu ook deel aan milieuoverleg in de regio Nijmegen. In 2010 bestond dit uit het Kronenburgerforum: waarin de gezamenlijke activiteiten op het gebied van milieu van de gemeente Beuningen, Nijmegen en Provincie Gelderland worden besproken samen met vertegenwoordigers van andere milieugroepen en bedrijven.

Organisatie vereniging

- De Nieuwsbrief is in 2010 jaar vijfmaal verschenen en toegezonden aan onze leden en andere geïnteresseerden die zich geabonneerd hebben op de digitale nieuwsbrief.
- De internetsite (www.leefmilieu.nl) is bijgehouden met informatie van de vereniging en is actueel gehouden. Er is veel werk verricht aan het vernieuwen van de website, alle onderwerpen waar Leefmilieu zich mee bezig houdt, zijn nu duidelijk terug te vinden op de website. De site wordt veelvuldig (ruim 2000 keer per maand) bezocht.
- Leefmilieu is regelmatig genoemd in, of geïnterviewd voor, publicaties. In de eerste helft van 2010 met name over het onderwerp Groen in de stad (Gelderlander, Nieuwsbrief KNHM) en aan het einde van het jaar vooral in het kader van Nanotechnologie (Gelderlander). Ook is Marga Jacobs geïnterviewd voor het lustrumboek van ARN.
- De inhoudelijke en financiële eindrapportages van de projecten *Burgernetwerk verankerd* en *Toegang tot informatie over luchtkwaliteit kan veel beter* zijn door AgentschapNL goedgekeurd. Daarmee is het laatste deel van die subsidies ook toegekend aan Leefmilieu.
- Een nieuw subsidievoorstel *De Burgernetwerkacademie* was in een gevorderd stadium, helaas hebben we door het afschaffen van de SMOM-subsidies dit voorstel niet kunnen indienen.
- Ook zijn nieuwe vrijwilligers actief geworden. We hebben gesprekken gevoerd met enkele cartoonisten, waarvan inmiddels ook cartoons in de nieuwsbrieven gebruikt worden. Daarnaast zijn we blij met de inzet van een milieujurist, die al aan verschillende zaken zijn bijdrage heeft geleverd. Het Algemeen Bestuur is uitgebreid met Johan Vollenbroek en Bart Kempe; na tien jaar grote inzet en prettige samenwerking namen we afscheid van Harco de Blaauw.
- Als vereniging zijn we lid geworden van de Europese milieu- en gezondheidsorganisatie HEAL (Health and Environment Alliance). Het dagelijks bestuur heeft samen met een notaris nieuwe ontwerpstatuten gemaakt. De afgesproken naamsverandering van *Vereniging Stedelijk Leefmilieu* naar *Leefmilieu* is hierin doorgevoerd en de statuten zijn aangepast aan de huidige wet- en regelgeving en normen. Ook het lidmaatschap van bewonersgroepen wordt mogelijk gemaakt. De statuten worden in 2011 aan de ALV voorgelegd ter goedkeuring.

Cartoon door Assal

Activiteitenplan voor 2011

- In 2010 hebben we een subsidievoorstel geschreven voor de **Burgernetwerkacademie**. We hebben dit voorstel niet in kunnen dienen voor SMOM omdat deze subsidies niet meer verleend worden. Toch willen we in 2010 graag een begin maken met dit initiatief door 3 à 4 bijeenkomsten te organiseren. In deze bijeenkomsten willen mensen die actief zijn in hun eigen wijk informatie geven over onderwerpen als:

- Hoe schrijf je een artikel schrijven of maak je een videofilmje?
- Hoe maak je een inspraakreactie of bijvoorbeeld een handhavingsverzoek?
- Hoe ziet een juridische procedure er uit en waar moet je op letten?

Naast de overdracht van informatie willen we ook de informatie-uitwisseling tussen groepen daarmee stimuleren. Om de kosten te kunnen dragen willen we daarvoor uit geld reserveren op onze eigen begroting, maar ook subsidiegevers zoeken.

- **Communicatie** Er is al geruime tijd dringend behoefte aan een vernieuwde website, zodat bestuursleden zonder ervaring met websitesbouwen zelf hun informatie op de site kunnen publiceren. Daarnaast brengen we in 2011 minstens 4 Nieuwsbrieven uit.
- **Financiën**. De financiële basis van Leefmilieu wordt gevormd door contributies en donaties van leden de laatste 5 jaar aangevuld met subsidies voor projecten. Een belangrijke financieringsmogelijkheid, de SMOM-subsidies, is gestopt. Daarom moeten er andere financieringsbronnen aangeboord worden voor de projecten en als het kan, ook voor coördinatie en secretariaat (part time). Daarmee wordt de continuïteit van de dienstverlening naar vraagstellers die verzoeken doen ondersteuning en informatie gewaarborgd.
- In 2011 bestaat de vereniging 20 jaar en dit willen we in het najaar vieren met een landelijk **lustrumsymposium**. In het symposium zullen in parallelle workshops verschillende thema's de revue passeren waaraan de vereniging werkt: luchtkwaliteit, groen, verkeer, industrie, biociden enz..
- Over het thema **Groen in de Stad** is een werkgroep actief die in 2011 een kalender wil uitbrengen als vervolg van het Boekje Groen maakt alles mooier. De activiteiten op het gebied van biociden en pesticiden vallen ook onder dit thema.
- Na de afgelopen jaren veel energie in het onderwerp **nanodeeltjes** gestoken te hebben zullen we ons in 2011 concentreren op activiteiten die betrekking hebben op inbreng in beleid (nationaal en internationaal), het up to date houden van onze kennis informatieverstrekking via de website.
- Leefmilieu staat bekend om haar grote kennis op gebied van **luchtkwaliteit**. Het is de uitdaging deze kennis up to date te houden. We zullen dit doen doordat de actieve vrijwilligers relevante bijeenkomsten bezoeken, maar ook door informatie op de website up to date te houden. Op landelijk gebied zal deelgenomen blijven worden aan de projectgroep van de Atlas Leefomgeving.
- In 2009 zijn stevig geïnvesteerd om anderen te ondersteunen een landelijke organisatie op te richten die op zou komen voor het **Leefbaar Buitengebied**. Dit blijkt in 2010 niet gelukt te zijn, wel wordt er bij voortduring een beroep gedaan om groepen daarbij te ondersteunen en om inbreng te leveren in het nationale beleid. We willen daarom als vereniging zelf een werkgroep Leefbaar buitengebied oprichten.

BURGERS HELPEN
BURGERS MET
DESKUNDIGHEID

